

4. september 2024

Skýrsla starfshóps um aukin náms- og atvinnutækifæri fyrir fatlað fólk

Stjórnarráð Íslands

Félags- og vinnumarkaðsráðuneytið

Starfshópin skipa:

Sara Dögg Svanhildardóttir, án tilnefningar, formaður.

Tryggvi Haraldsson, án tilnefningar.

Þóra Kristín Þórsdóttir, tilnefnd af Bandalagi háskólamanna.

Arna Jakobína Björnsdóttir, tilnefnd af BSRB.

Guðmundur Ármann Pétursson, tilnefndur af háskóla-, iðnaðar- og nýsköpunarráðuneyti.

Ragnar Ágúst Róbertsson, tilnefndur af innviðaráðuneyti.

Ægir Karl Ægisson, tilnefndur af Kennarasambandi Íslands.

Ragnheiður Bóasdóttir, tilnefnd af mennta- og barnamálaráðuneyti.

Þóra Einarsdóttir, tilnefnd af samstarfsnefnd háskólastigsins.

Kristjana Ingibergsdóttir, tilnefnd af Skólameistarafélagi Íslands.

Þórir Gunnarsson, tilnefndur af Þroskahjálpi.

Bergþóra Hrönn Guðjónsdóttir, tilnefnd af Alpýðusambandi Íslands.

Halldóra Friðjónsdóttir, tilnefnd af fjármála- og efnahagsráðuneyti.

Helga Gísladóttir, tilnefnd af Fjölmenn.

Hildur Betty Kristjánsdóttir, tilnefnd af Fræðslumiðstöð atvinnulífsins.

Elín Ebba Ásmundsdóttir, tilnefnd af Geðhjálpi.

Heiðrún Björk Gísladóttir, tilnefnd af Samtökum atvinnulífsins.

Arne Friðrik Karlsson, tilnefndur af Sambandi íslenskra sveitarfélaga.

Eyjólfur Sturlaugsson, tilnefndur af Símennt, samtökum fræðslu- og símenntunarmiðstöðva.

Björn Finnbogason, tilnefndur af Vinnumálstofnun.

Halldór Sævar Guðbergsson, tilnefndur af Öryrkjabandalagi Íslands.

Starfsmenn

Áslaug Melax

Hildur Margrét Hjaltested

Markmið með vinnu starfshópsins

- Að auka þátttöku fatlaðs fólks á vinnumarkaði með inngildingu að leiðarljósi.
- Að skapa samfellu á milli skólastiga.
- Að skapa samfellu á milli náms og atvinnuþátttöku til að nám styrki stöðu fatlaðs fólks á vinnumarkaði.
- Að bæta aðgengi að framhaldsfræðslukerfinu og tryggja tækifæri til endurmenntunar og færnipjálfunar.
- Að leggja fram framkvæmanlegar tillögur.

Framhaldsskóli

- Lögð verði fram þriggja ára áætlun sem innfelur breytingar á skipulagi starfsbrauta framhaldsskólanna með það að markmiði að mæta þörfum og væntingum fatlaðra nemenda með sérstakar námsþarfir betur á opinni námsbraut.
- Hætt verði að nota hugtakið starfsbrautir en fundið hugtak fyrir opna námsbraut sem stendur öllum nemendum til boða.
- Horft verði til kafla 8.1 í aðalnámskrá framhaldsskóla sem fjallar um markmið og tilgang náms á framhaldsskólabrautum.
- Náms fatlaðra nemenda byggji á einstaklingsmiðaðri nálgun með aukna áherslu á fjölbreytni í námsframboði, meðal annars með aðlögun á verk- og listgreinabrautum.

Framhaldsskóli frh.

- Ákvæði 13. gr. reglugerðar um nemendur með sérþarfir nr. 230/2012 þar sem kveðið er á um að einstaklingsbundinni tilfærsluáætlun verði framfylgt og tryggt að slík áætlun fylgi nemendum með sérþarfir að lokinni útskrift úr framhaldsskóla.
- Stoðþjónusta framhaldsskólanna verið eflað til að tryggja megi samræmdan og einstaklingsbundinn stuðning við fatlaða nemendur líkt og aðra nemendur.

Háskóli

- Komið verði á laggirnar sameiginlegri innritunargátt fyrir alla háskóla.
- Aðfaranám verði aðgengilegt fyrir öll, í alla háskóla.
- Stoðþjónusta við nemendur verði endurskoðuð, eflað og gerð inngildandi og jafn aðgengileg öllum nemendum.
- Aðgengi að inngangskúrsum verði í boði fyrir öll, óháð stúdentsprófi.
- Framboð verði aukið á starfstengdu námi.
- Framboð af styttri námsleiðum verði aukið.
- Tryggð verði fræðsla og stuðningur við kennara og starfsfólk háskóla og fræðasamfélags.

Framhaldsfræðsla

- Samstarf Fræðslumiðstöðvar atvinnulífsins og Fjölmenntar verði eft.
- Námslok verði skilgreind innan framhaldsfræðslunnar.
- Framboð á starfstengdu námi verði aukið.
- Hópastærð í vottuðu námi innan framhaldsfræðslu verði endurskoðuð.
- Fræðsla og stuðningur við kennara og starfsfólk fræðslu- og símenntunarmiðstöðva verði eft.

Atvinnutækifæri

- Aðgengi fatlaðs fólks að vottuðu námi innan framhaldsfræðslu, sem er starfstengt og lýkur með réttindum samkvæmt Fagbréfi atvinnulífsins verði aukið.
- Samstarf Vinnumálastofnunar og aðgreindra vinnustaða/virkniúrræða verði aukið með það að markmiði að styðja betur við og efla þátttöku fatlaðs fólks á almennum vinnumarkaði.
- Gerð verði úttekt á launum og kjörum fatlaðra einstaklinga á aðgreindum vinnustöðum með það að markmiði að skýra betur skilin á milli vinnu og hæfingar.

Færniþjálfun

Starfsfærnisetur

Samræming
Mat á árangri
Tillögur að framtíð
Fjármögnun á tilraun*

Undirstöður

Fræðslumiðstöð atvinnulífsins

- Greining á störfum
- Skrif á námskrám
- **Verkfæri**
 - Smíðjur
 - Raunfærnimat
 - Ráðgjöf
 - Kennslufræði
 - Fagbréf

Fræðslusjóður

- Fjármögnun á framkvæmd framhaldsfræðslu
- Framtíðarsýn – búið að úthluta v. 2024

Fjölmennt

- Stuðningur við nám og námsefni
- Stuðningur við fyrirtæki

Vinnumálastofnun

- Fjármögnun á framkvæmd að loknu námi
- Fjármögnun á starfsþjálfun

Ferill einstaklings

Áhugasvið og líkleg geta – Nám og starfsþjálfun – Atvinna, byggja upp reynslu – Fagbréf

Framkvæmd

Vinnumálastofnun

- Greina áhugasvið
- Mat á getu einstakling til þátttöku

Símenntunarmið- stöðvar

- Framkvæmd náms
- Námsefni
- Utanumhald starfsþjálfun
- Ráðgjöf til einstaklinga

Fyrirtæki - starfsþjálfun

- Starfsþjálfun samræmi við námskrá
- Mat á getu einstaklings
- Mentorakerfi ?

Fyrirtæki Atvinna

- Fá stöðu á getu einstaklings við ráðningu
- Stuðningur við fyrstu skref
- Áframhaldandi stuðningur ef þörf er á

Festa samvinna
um að fá fyrirtæki
til þátttöku

Tækniskólinn-dæmi um opna námsbraut

Háskólinn-verkefni sem snýr að samstarfi háskóla, HÍ LHÍ og HA um inngildandi háskólanám fyrir fatlað fólk með þroskahömlun.

Takk fyrir